Det gode liv i ei attraktiv fjellbygd

Oppdal kommune

Årsmelding 2017

Innhold

Rådmannens kommentar	2
Politisk organisering	4
Administrativ organisering	5
Internkontroll	6
Samfunnsresultat	8
Brukerresultat	12
Medarbeiderresultat	19
Økonomisk resultat	23

Stabil drift

Gratulerer til alle våre medarbeidere, og takk for god innsats i året som har gått. Dere har nok en gang bidratt til å skape gode resultater. Regnskapet for 2017 viser at vi fikk en netto driftsmargin på 4,46 prosent, som er over den forsvarlighetsgrensen vi har satt i økonomireglementet. Resultatet er også bedre enn det vi la til grunn i budsjettet. Enhetenes budsjettoverholdelse er bedre enn i fjor og drifta viser totalt sett et mindre forbruk på over tre millioner. Langsiktig økonomisk styring, stor fokus på budsjettdisiplin og prioritering av kjernevirksomheten har vært et kjennetegn ved Oppdal kommune som vi må hold fast på

Det er viktig å merke seg at både hjemmetjenesten og sykehjemmet har et overforbruk til tross for at budsjettene ble styrket ved budsjettreguleringene. Det har vært en utvikling, spesielt de siste to årene, som synliggjør utfordringene vi jobber med i eldreomsorgen. Den demografiske utviklingen viser at vi får en sterk vekst i antall eldre og færre elever i grunnskolen. Vår store utfordring i årene som kommer vil være å flytte ressurser fra andre sektorer over i omsorgssektoren.

Vi har ventet på å passere 7000 innbyggere i Oppdal og mange trodde det skulle skje i 2017. Vi fikk imidlertid en tilbakegang på tre innbyggere. Dette skyldes i hovedsak at det ble født langt færre i 2018 enn i de siste årene. I tillegg har vi i 2018 hatt den laveste netto innflytningen til Oppdal sammenlignet med de siste åtte årene.

Dette er et faresignal som vi må ta på alvor. Små endringer i folketallet vil gi store utslag på kommunens inntekter som igjen vil påvirke tjenestetilbudet.

Vi gjennomfører brukerundersøkelser hvert år på forskjellige tjenesteområder for å finne ut hvordan kvalitetene på våre tjenester oppleves. Dette er en viktig del av dialogen med innbyggerne. Vi har resultatene fra følgende undersøkelser i 2017:

- Ergonomi og fysioterapeuttjenester 5,4
- Vann og avløp 5,4

Tallet bak viser helhetsinntrykket for tjenesteytingen på en skala fra 1 – 6, der 6 er best. Dette er meget gode resultater som vi må være stolte av.

I fjor gjennomførte vi medarbeiderundersøkelse i alle enheter. Denne undersøkelsen gjennomføres annet hvert år og har som hensikt å kartlegge sentrale sider ved arbeidsmiljøet i kommunen, både det fysiske og det psykososiale miljøet. Kartleggingen legger grunnlaget for utvikling av arbeidsmiljøet og et grunnlag for lederutvikling. Sammenlignet med de gode resultatene i 2015 hadde vi fremgang på noen områder. Vi hadde en svarprosent på 81 prosent.

Hvert år gjennomføres det landsdekkende undersøkelser for å måle kommunenes effektivitet. Kommunebarometeret er en av de mest seriøse undersøkelsene. Den gjennomføres av tidsskriftet Kommunal rapport. Kommunebarometeret en sammenligning av landets kommuner, basert på til sammen 127 nøkkeltall hentet fra KOSTRA databasen. Hensikten er å gi beslutningstakere - særlig lokalpolitikere - en lettfattelig og tilgjengelig oversikt over hvordan kommunene driver. Oppdal kommune har de siste årene gjort det meget bra:

År	2013	2014	2015	2016	2017
Plassering	10	5	1	3	7

Rådmannens kommentar

I 2017 fikk vi en 7 plass blant alle landets kommuner. Dette gjenspeiler en soliditet og forutsigbarhet i vår tjenesteproduksjon. Vi har klart å holde fokus på og prioritere kjerneområdene våre; skole, barnehage, helse og eldreomsorg.

Politisk organisering

KOMMUNESTYRET			
Kirsti Welander	AP	Kari Toftaker	SP
Tor Snøve	AP	Ingvild Dalseg	H
Arnt Gulaker	AP	Olav Martin Mellemsæter	H
Trond Mesloe	AP	Eli Dahle	H
Ragnhild Hassel Skjevik	AP	Ketil Jacobsen	H
Anne-Grete Hoelsether	AP	Trygve Sande	V
Eirin Heggvold	AP	Kyrre Riise	V
Maiken Snøve	AP	Hans Bøe	V
Bjørg Marit Sæteren	SP	Ingrid Husdal Dørum	V
Ola Husa Risan	SP	Heidi Pawlik Carlson	Krf
Ola Skarsheim	SP	Sigmund Fostad	Frp
Arne Braut	SP	Odd Arne Hoel	U
Ingrid Grøtte Johansson	SP		

KONTROLLUTVALGET	
Inger Lise Toftaker	V
Asbjørn Liberg	H
Arne Braut	SP
Ketil Jacobsen	H
Elisabeth Gulaker	AP

BYGNINGSRÅDET		FORMANNSKAPET		DRIFTSUTVALGET	
Arnt Gulaker	AP	Kirsti Welander	AP	Eli Dahle	H
Ola Skarsheim	SP	Ingvild Dalseg	H	Ottar Selbæk	H
Anne-Grete Hoelsether	AP	Tor Snøve	AP	Trond Mesloe	AP
Olav Martin Mellemsæter	H	Heidi Pawlik Carlson	Krf	Ragnhild Hassel Skjevik	AP
Liv Sægrov Reitan	H	Bjørg Marit Sæteren	SP	Ingrid Grøte Johansson	SP
Kari Toftaker	SP	Ola Husan Risan	SP	Olav Skjøtskift	SP
Kyrre Riise	V	Trygve Sande	V	Hans Bøe	V

Politisk organ	2015		2016		2017	
	Antall møter	Antall saker	Antall møter	Antall saker	Antall møter	Antall saker
Kommunestyret	11	145	10	153	11	125
Kontrollutvalget	5	35	4	43	5	42
Bygningsrådet	13	107	12	126	12	113
Formannskapet	10	53	11	60	13	61
Driftsutvalget	5	9	7	24	9	28

Rådmannen

Internkontroll

Stab og støttefunksjoner

Lønn og personal Magni Øveraas	**Økonomi og IKT** Svein-Erik Bjerkan	**Utviklingsleder** Jan Kåre Husa	**Rådgiver oppvekst** Dordi Aalbu	**Rådgiver helse og omsorg** Frøydis Lindstrøm

Enhetene

Plan og forvaltning
Ane Hoel

Helse og familie
Hanna Lauvås Westman

Hjemmetjenester
Lill Wangberg

Oppdal helsesenter
Turi Teksum

Ungdomsskolen
Håvard Melhus

Aune barneskole
Øyvind Melhus

Drivdalen skole
Beate Lauritsen

Lønset og Midtbygda skole
Kjell Braut

Kommunale barnehager
Ann Kristin Rosset

Tekniske tjenester
Thorleif Jacobsen

System og struktur

Etter kommuneloven § 23 skal rådmannen sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og instrukser, kommunale bestemmelser og påse at arbeidet skjer under betryggende kontroll. Rådmannens internkontroll skjer i forlengelsen av kommunestyrets tilsyn (med kontrollutvalg og revisjon) og statens tilsyn med kommunen

Internkontroll er de systemer og rutiner som etablereres for å sikre tilstrekkelig styring, måloppnåelse og etterlevelse av regelverk. Internkontroll dreier seg derfor ikke bare om kontroll, men like mye om styring og læring.

Rådmannens viktigste kontrollaktivitet er å sikre mål- og resultatoppnåelse. Dette skjer gjennom delegeringsreglementets klare fullmakter. Enhetsleder har ut i fra sine fullmakter ansvar for å etablere tilstrekkelig internkontroll innenfor sitt ansvarsområde.

Resultatledelse og nøkkeltall

Målkartene til enhetene gir en enkel og oversiktlig framstilling av nøkkeltall, mål og resultat der en kan følge utviklingen innen de mest sentrale områdene i kommunen. Disse fremkommer i budsjettdokumentet for kommende år.

Revisjoner

Som en del av kvalitetsstyringen gjennomføres det interne og eksterne revisjoner som undersøker etterlevelse av krav i lover, forskrifter og overordnede styringsdokumenter. Det gjennomføres interne revisjoner på områder ut fra en vurdering av risiko og hendelser i organisasjonen.

Forvaltningsrevisjonen

Kontrollutvalgets forvaltningsrevisjoner er et virkemiddel kontrollutvalget har for å ivareta kommunestyrets tilsynsansvar overfor administrasjonen. Forvaltningsrevisjoner gir de folkevalgte mulighet til å følge opp at politikk og prioriteringer gir de ønskede resultater i kommunens forvaltning og tjenesteyting.

Det ble gjennomført én forvaltningsrevisjon i 2017:

- Mobbing i grunnskolen
  Funn: Samtlige enkeltvedtak har én eller flere mangler vurdert etter forvaltningslovens bestemmelser og egne retningslinjer i kommunen. Skolene har et potensiale til å bli bedre til å informere elever og foresatte om skolens arbeid med og hvilke forebyggende planer mot mobbing og krenkende adferd skolen har.

Statlige tilsyn

For å følge opp at kommunene leverer tjenester i samsvar med lovkrav, gjennomfører statlige myndigheter tilsyn i kommunene. Disse 28 tilsyn har krevd 72 dagsverk.

Det er i 2017 gjennomført følgende systemtilsyn i Oppdal kommune:

Objekt	Tema	Tilsyn fra	Dato	Funn
Hjemmetjenesten	HMS - vold og trusler	Arbeidstilsynet	13.06.2017	Ett avvik - kartlegging og ROS
Oppdal kommune	Beredskap	Fylkesmannen	12.01.2017	To avvik
Helse og omsorg	Unntatt off	Fylkesmannen	06.12.2017	Unntatt off
Helse og omsorg	Unntatt off	Fylkesmannen	07.12.2017	Unntatt off
BOAS	Mugg	Internt	09.06.2017	Større avvik
BOAS	Mugg	Internt	19.06.2017	Større avvik
Oppdal ungdomsskole	Inneklima	Internt	08.12.2017	Ett avvik
Drivdalen SFO	Internkontroll	Mattilsynet	15.02.2017	Ikke god nok internkontroll

Internkontroll

Objekt	Tema	Tilsyn fra	Dato	Funn
Pikhaugen barnehage	Kjøkken	Mattilsynet	21.03.2017	Godt inntrykk, ett avvik
Oppdal helsesenter	Kjøkken	Mattilsynet	03.05.2017	Godt inntrykk, enkelte avvik
Høgmo barnehage	Kjøkken	Mattilsynet	04.05.2017	Ett avvik
Aune SFO	Kjøkken	Mattilsynet	12.05.2017	Ikke internkontrollsystem
Oppdal kulturhus KF	Internkontroll	Mattilsynet	10.08.2017	Mindre avvik
Omsorg Vikenhuset	Brann	TBRT	25.04.2017	Ingen avvik
Tekniske tjenester	HMS	TBRT	25.04.2017	To avvik
Oppdalshallen	Brann	TBRT	12.07.2017	Ingen avvik
Idrettshallen	Brann	TBRT	12.07.2017	Ingen avvik
Omsorg Bjørktunet	Brann	TBRT	31.08.2017	To avvik - dokumentasjon
Omsorg Mellomvegen2	Brann	TBRT	31.08.2017	To avvik -dokumentasjon
Aune barneskole	Brann	TBRT	28.09.2017	To avvik - dokumentasjon
Oppdal kulturhus KF	Brann	TBRT	10.10.2017	Tre større avvik
Lønset skole, b-hage	Brann	TBRT	12.10.2017	To større avvik
BOAS	Brann	TBRT	19.10.2017	Ingen avvik
Drivdalen skole	Brann	TBRT	19.10.2017	Ett avvik - dokumentasjon
Oppdal helsesenter	Internkontroll	TBRT	07.11.2017	Tre avvik- dokumentasjon
Oppdal ungdomsskole	Brann	TBRT	23.11.2017	To avvik - dokumentasjon
Oppdalsmuseet	Brann	TBRT	30.11.2017	Tre avvik- dokumentasjon
Midtbygda skole og barnehage	Brann	TBRT	14.12.2017	Fire større avvik

Kommunebarometeret

2017-rangeringen er basert på endelige tall publisert juni 2017. Totalrangeringen er vektet mot kommunens inntektsnivå, mens sektorrangeringen er basert på absolutte tall. Ettersom noen av delindikatorene bak rangeringen er endret, er ikke 2017-rangeringen direkte sammenlignbar med tidligere år. Det er forventet oppdatert rangering i løpet av februar 2018.

Rangering kommune-barometeret	Vekt	2013	2014	2015	2016	2017
Grunnskole	20 %	26	28	23	18	41
Pleie og omsorg	20 %	199	214	97	226	244
Barnevern	10 %	12	9	27	30	27
Barnehage	10 %	29	44	54	70	47
Helse	7,5 %	159	195	147	178	19
Sosial	7,5 %	192	258	265	267	221
Kultur	2,5 %	174	132	52	135	179
Økonomi	10 %	77	72	69	43	137
Kostnadsnivå	5 %	141	148	167	132	152
Miljø og ressurser	2,5 %	226	400	243	341	218
Saksbehandling	2,5 %	190	278	54	26	112
Vann, avløp og renovasjon	2,5 %	4	43	22	36	190
Totalt	**100 %**	**10**	**5**	**1**	**3**	**7**

Stedsutvikling

Oppdal skysstasjon – Det arbeides for 2-timersavganger Oslo - Trondheim

Befolkningsutvikling

Folketallet i Oppdal viste en nedgang på 3 personer fra 2016 til 2017. Folketallet per 31.12.2017 var 6 970.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Fødte	65	60	75	82	66	69	78	69	71	54
Døde	50	68	63	60	76	66	52	65	53	60
Netto innflytting	50	-16	76	41	51	17	14	28	69	3
Folketall 31.12	6 629	6 603	6 691	6 755	6 794	6 814	6 852	6 886	6 973	6 970
herav:										
0-5 år	430	403	421	437	452	460	477	472	471	438
6-15 år	916	899	911	895	862	847	802	810	819	834
16-19 år	408	384	375	363	368	348	381	367	366	375
20-66 år	3 884	3 895	3 936	3 981	4 000	4 013	3 991	3 998	4 036	4 010
67-79 år	643	669	691	712	756	798	846	878	908	942
80 år og over	348	353	357	367	356	348	355	361	373	371

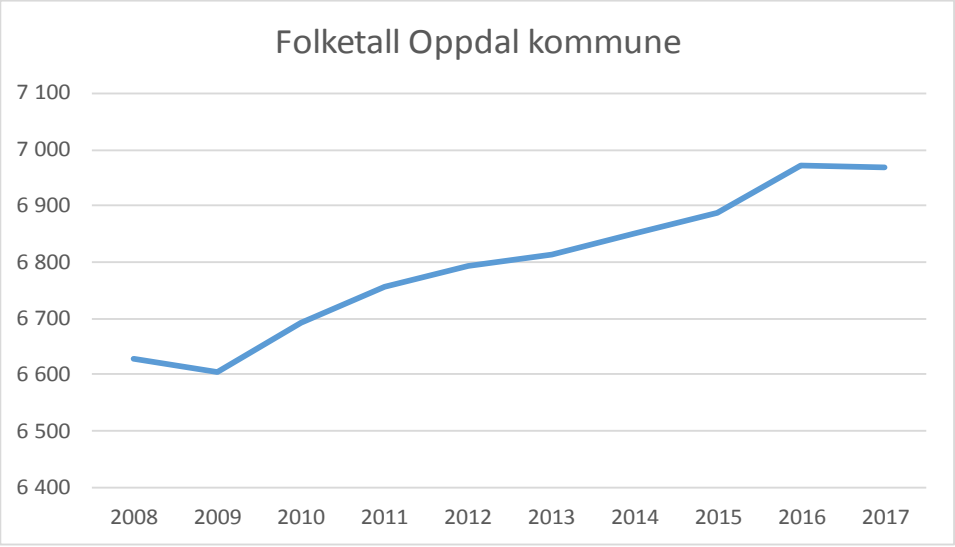

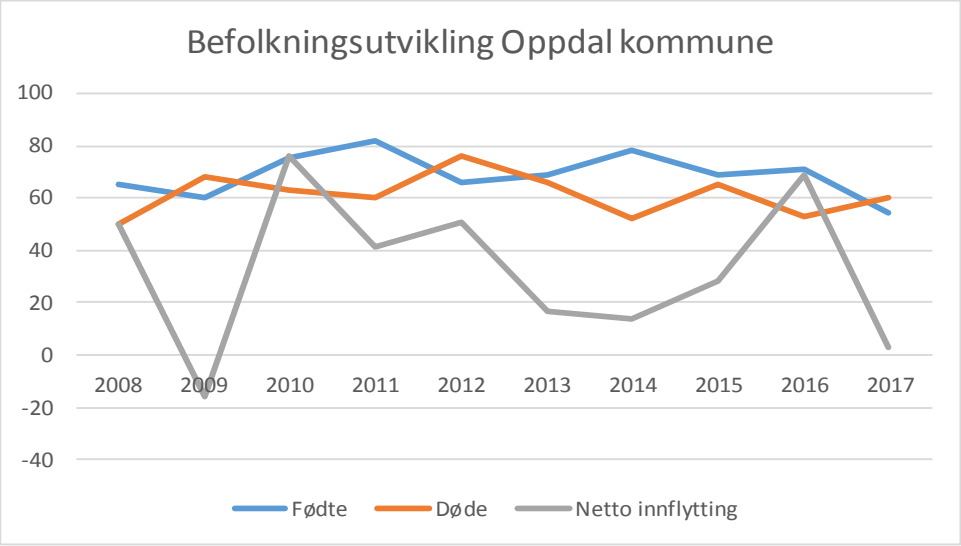

Levekår

Oppdal hadde 54 personer som var registrert helt uten arbeid ved NAV ved årsskiftet 2017/18. Dette utgjør 1,5 prosent av arbeidsstyrken og ligger under fylkesgjennomsnittet for Sør-Trøndelag på 1,9 prosent. Arbeidsledigheten i Oppdal har en nedgang på 17 personer (24%) sammenlignet med årsskiftet 2016/17. NAV har inntrykk av at bedriftene i Oppdal har mye arbeid og vi har ingen meldinger om større permitteringer eller nedbemanninger.

Oppdal hadde ved årsskiftet 2017/18 567 personer i alderen 18-67 år som mottok uføretrygd. 26 av disse var under 30 år. Tilsvarende tall for ett år siden var 553 og 27.

25,5 prosent av de som mottok uføretrygd har gradert ytelse og dermed sannsynligvis delvis i arbeid. Dette er litt ned fra 26 prosent på samme tid i fjor. 154 personer mottok arbeidsavklaringspenger ved årsskiftet, en nedgang på 6 siste året.

Nav ser at mange av de som står utenfor arbeidslivet har lav utdanning og lite arbeidserfaring. Vi må fortsette å jobbe tverrfaglig og tverretatlig for å unngå at folk blir stående utenfor arbeidslivet. Vi må ha et spesielt fokus

på ungdom, langtidsledige og innvandrere fra land utenfor EØS -området.

Utbygginger - bolig, fritid og næring

Kommunens rolle som plan- og bygningsmyndighet har betydning for steds- og næringsutviklingen. Dialog mellom byggebransjen og plan og byggesak videreutvikles til fordel for både kommune og næringsliv som stedsutvikler.

Oppstillingen nedenfor viser antall søknadspliktige vedtak for 2017 etter plan og bygningsloven. Vedtakene er gyldige i 3 år, med andre ord vil noen av tiltakene starte senere enn vedtaksåret. Statistikken må derfor leses som et bilde på aktivitet i byggebransjen innenfor vedtaksperioden.

Oppdal kommune har nå veldig begrenset tilbud av byggeklare, kommunale boligtomter. 10 kommunale tomter er solgt i 2017. Det er solgt 43 da. industriareal i 2017.

Oversikt tomter

Boligområde	Gjenværende Tomter pr. 31.12.2017	Tomter solgt i 2017
Bjørkmoen 3	0	6
Brennhaug-Mjøen	3	2
Driva	0	1
Lønset	2	0
Fagerhaug	1	1

Oversikt vedtak plan-/byggesaker:

Kategori	2016	2017
Fritidsbolig ny	108	81
Fritidsbolig - eksisterende	42	57
Bolig - ny	24	16
Bolig eksisterende	34	26
Næring - ny	4	3
Næring - eksisterende	14	7
Totalt antall behandlede saker	226	190

Ny sentrumsgate

Ny sentrumsgate er opparbeidet og i hovedsak ferdigstilt i tråd med vedtatt reguleringsplan.

Jernbanesatsing

Oppdal kommune har også i 2017 arbeidet sammen med kommuner og fylkeskommuner for bedre togtilbud med 2-timersavganger på Dovrebanen Oslo – Trondheim. Dette krever bl.a. utbygging av sporanlegg ved Oppdal stasjon.

Bredbånd

Det er ferdigstilt bredbåndsprosjekt med kommunal og statlig støtte og med Vitnett som kontraktør - områdene Nordmjøen, Vollan, Stølen og Ålbu.

Næringsutvikling

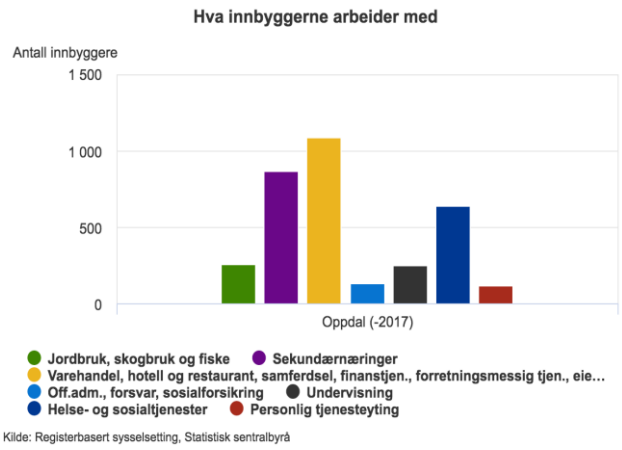

Oppdal har en bred næringsstruktur, og er en av få innlandskommuner i Midt-Norge med positiv utvikling i folketallet over tid. Kommunen har flest hytter nord for Dovre. Totalt var det registrert 3 513 hytter i Oppdal i 2017. I motsetning er det registrert 3 425 eneboliger i kommunen. Det vil si at det nå er flere fritidsboliger enn eneboliger i Oppdal. Kilde: SSB

Næringsarbeidet i Oppdal er organisert gjennom kommunens utviklingsenhet, Formannskapet/ordfører, Nasjonalparken Næringshage AS (samarbeidsorgan mellom Oppdal og Rennebu) og Oppdal Næringshus AS.

Nasjonalparken Næringshage skal i henhold til oppdragsavtale bistå ved bedriftsetablering samt ha fokus mot de bedrifter og prosjekter med størst utviklingspotensial i regionen.

Samfunnsresultat

I 2017 ble det søkt om 235 dekar areal for nydyrking på 14 søkere/gardsbruk. Samtidig innførte Oppdal kommune nydyrkingstilskudd som en gulrot for å få flere til å dyrke nytt land, 9 tiltak ble tildelt tilskudd på til sammen kr. 300.000.

Store isbrann-skader våren 2017 medførte mye ressursbruk for Plan og forvalting.

8 bruk bygger fjøs i 2017, 2 helt nye sauefjøs og seks melkebruk som bygger på ny kuavdeling med enten robot eller stor melkegrav. Samla kostnadsoverslag 38 millioner.
Arbeidet med beiteplan for Oppdal kom godt i gang i 2017, og sluttføres våren 2018

Fjellandbruksprosjektet ble avsluttet våren 2017 med en større oppsummering/evaluering.

Sau på beite i Oppdalsfjella

Omsorg, lek og livsglede

Med brukere fra 0-100 år må kommunen ivareta mange ulike behov. Felles for alle er ønsket om god omsorg, mestring av egne liv og plass til livsglede og lek. Brukerundersøkelse er et verktøy for å måle hvorvidt de kommunale tjenestene svarer til forventningene. Gjennom standardmålingene til Kommunens Sentralforbund kan vi sammenstille tilbakemeldingene med svarene i andre kommuner.

Gjennomførte brukerundersøkelser og sammenlignet med andre kommuner som gjennomført tilsvarende undersøkelser. *Tallverdi fra 1 til 6 der 6 er høyeste verdi.*	Oppdal			Norge
	2015	2016	2017	Snitt
Barnehage – foreldre/foresatte		5,2		5,2
Barnevern – barn og unge		3,4[1]		3,0[1]
Barnevern - foresatte		5,1		4,6
Byggesaksbehandling		4,7		4,3
Ergonomi og fysioterapitjeneste			5,0	5,1
Helsestasjon	5,7			5,1
Hjemmetjenestene - brukere				5,2
Hjemmetjenestene - dagsenteret		5,7		5,7
Institusjon - beboere		1,9[2]		1,9[2]
Institusjon - pårørende		5,3		4,9
Psykisk helse – brukere over 18	3,7[1]			3,7[1]
Skolehelsetjeneste – ungdomstrinn og videregående	4,9			4,6
Skolehelsetjeneste foreldre/foresatte	5,4			4,9
Utviklingshemmede - bruker		1,0[2]		1,0[2]
Utviklingshemmede - pårørende		5,6		4,7
Vann og avløp	5,6		5,4	4,9

[1] *For undersøkelsene Psykisk helse – brukere over 18 år og Barnevern – barn og unge går skalaen fra 1- 4*

[2] *For undersøkelsene Institusjon –bruker og Utviklingshemmede – bruker går skalaen fra 1-2*

Brukerresultat

Det ble gjennomført 2 ulike brukerundersøkelser i 2017. Brukere uttrykker generelt stor fornøydhet med kommunale tjenester. Poenggivingen ligger høyt oppe på skalaen. Dette gjelder ikke bare for Oppdal, men for landet som helhet.

Barn og unge

Det er igangsatt et arbeid med å utarbeide en handlingsplan mot vold i nære relasjoner i Oppdal. I den forbindelse er det laget flytskjema for melding av bekymring i ulike enheter som arbeider med barn og unge. Det er også avholdt kurs med stor deltagelse om barns seksualitet og overgrep.

Antall brukere som kjenner til og benytter seg av tverrfaglig rådgivning og veiledning i regi av Familiesenteret er stabilt. Hovedårsaker til individuell kontakt med familiesenteret er spørsmål knyttet til barns utvikling, utfordringer i foreldrerollen og/eller foreldresamarbeidet.

Gruppetilbud til barn og unge som har foreldre med rus- og/eller psykiske problemer er gjennomført. Kurs til foresatte for foreldre med barn i alderen 3-6 år med fokus på å styrke foreldrerollen «De Utrolige Årene», er gjennomført.

Barnevern

KOSRA-tall, barnevern. Tall i prosent.	Oppdal			Gruppe 11	Landet ex Oslo
	2015	2016	2017	2017	2017
Andel barn med barnevernstiltak ift. innbyggere 0-17 år	4,2	4,2	4,8	-	5,0
Andel barn med barnevernstiltak ift. innbyggere 0-22 år	3,3	3,2	3,7	-	3,9
Andel undersøkelser med behandlingstid innen tre måneder	98	100	97	-	86
Andel barn med tiltak per 31.12. med utarbeidet plan	100	100	98	85	87
Antall stillinger med fagutdanning pr.1000 barn 0 -17 år	3,5	3,6	3,9	4,5	4,899

Oppdal og Rennebu barnevern ligger fortsatt over landsgjennomsnittet på flere Kostra-indikatorer. Pedagogisk Psykologisk tjeneste har et stabilt antall henvisninger til tjenesten, både på system- og individnivå.

På systemnivå har PP-tjenesten særlig jobbet med kompetanseheving til personell i barnehage og skoler. Veiledning har vært gitt på hvordan møte barn og unge med ulike psykiske vansker.

I tillegg har fokuset vært på tilrettelegging for å få et godt læringsmiljø.

PP-tjenesten har deltatt på styrermøter for barnehagene. Det er opprettet et spesialpedagogisk forum som en del av styrermøtene. PP-tjenesten leder og har ansvaret for innholdet av denne delen av møtet.

Barnehage

KOSTRA-tall, barnehage. Tall i prosent.	Oppdal			Gruppe 11	Landet ex Oslo
	2015	2016	2017	2017	2017
Andel barn 1-5 år med barnehageplass	96,7	96,0	99,0	91,9	91,8
Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage	26,1	26,0	22,8	50,7	49,1
Andel barn i barnehage med oppholdstid 33 timer eller mer per uke	90,0	92,2	95,5	95,8	97,8
Andel barn i barnehage med oppholdstid 32 timer eller mindre pr uke	10,0	7,8	4,5	4,2	2,2
Andel barn som får ekstra ressurser til styrket tilbud til førskolebarn, i forhold til alle barn i barnehage. Alle barnehager.	12,5	15,3	17,3	16,1	17,6
Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til innvandrerbarn 1-5 år	100,0	91,7	88,1	79,1	77,2

Oppdal kommune innfridde også i 2017 lovens krav i forhold til full barnehagedekning. Dette ble løst gjennom en kombinasjon av kommunale og private plasser. Oppdal tilbyr plass til alle søkere, også de som ikke har lovfestet rett til barnehageplass. Den høye barnehagedekningen i Kostra er noe misvisende da også barn bosatt i Rennebu som har barnehageplass i Oppdal regnes med.

For første gang siden 2011 var det ledige plasser i Pikhaugen barnehage høsten 2017. Dette kan delvis forklares med at kommunale barnehager gjennom hele barnehageåret 2016/2017 måtte gi avslag til mange søkere fordi barnehagene var fulle. De kommunale barnehagene hadde til sammen 31 skolestartere august 2017. Dette ble vanskelig å fylle opp igjen utover høsten 2017.

I forhold til landsgjennomsnittet har Oppdal hatt en liten andel offentlige plasser. Fra 1.1.2018 tar Oppdal kommune over Midtbygda, Drivdalen og Lønset barnehager og oppretter oppvekstsenter sammen med grendeskolene. Dette vil endre på fordelingen mellom private og kommunale plasser framover.

Stadig større andel 1- og 2-åringer i barnehagene gir utfordringer i forhold til de kommunale barnehagebyggene som er opprinnelig bygd for stor overvekt av 3-7 åringer. Pikhaugen barnehage fikk i 2017 et avvik fra Miljørettet helsevern i forhold til mulighet for sove- og hvileplasser, dette vil bli lukket vinteren 2018 gjennom tilbygg.

Regjeringens satsning på svømmeopplæring for førskolebarn har ført til at kommunale barnehager har søkt og mottatt midler til å gjennomføre en mer intensiv bruk av svømmehallen. Det er gjennomført svømmeopplæring for 4- og 5-åringene en til to dager i uka gjennom hele året.

I 2016 startet alle barnehagene i Oppdal, både kommunale og private et felles 2-årig språkprosjekt. Prosjektets mål er "Godt språkmiljø for alle barn" og omfatter blant annet veiledning på avdelingsnivå med veileder fra høgskolen Dronning Mauds Minne. Det jobbes i kommunale barnehager blant annet rundt følelsesspråket med en bevisst tanke/holdning om å gi barn ord og begreper på gode og vonde tanker og følelser.

Oppdal har svært høy barnehagedeltakelse for barn med innvandrerbakgrunn. Dette er postivt både med tanke på språkinnlæring og inkludering. Høsten 2017 startet kommunale barnehager et prøveprosjekt på et samarbeid med voksenopplæringen. 4 elever fra voksenopplæringen har to faste dager i barnehagene for arbeids- og språkopplæring. Samarbeidet med voksenopplæringa gir barnehagene en berikelse i det pedagogiske arbeidet.

Skole

KOSTRA-tall, grunnskole. Tall i prosent (to siste linjer representer antall elever og poeng).	Oppdal			Gruppe 11 2017	Landet ex Oslo 2017
	2015	2016	2017		
Andel elever i grunnskolen som får særskilt norskopplæring	4,1	4,9	5,3	4,2	5,5
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	8,9	8,4	8,8	8,6	7,9
Andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt	19,9	15,3	16,1	19,1	17,7
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-10.årstrinn	11,8	11,8	12,3	12,1	13,2
Gjennomsnittlige grunnskolepoeng	43,4	41,6	41,6	-	41,4

Oppdal har fortsatt gode tall for grunnskolepoeng for elevene som har fullført 10. trinn.

I 2017 har skolene videreført prosjektet «Grunnleggende ferdigheter – med vekt på digitale ferdigheter og matematikk».

En har i arbeidet lagt vekt på å utnytte læringsmulighetene ved å benytte I-pad på barnetrinnet og PC på ungdomstrinnet. Oppdalsskolen ligger langt framme nasjonalt i forhold til digital læring i skolen. En omlegging til økt bruk av varierte arbeidsmåter i undervisningen er et uttalt mål. I matematikkprosjektet er det større vekt på forståelse, dybde-læring og problemløsning.

I følge elevundersøkelsen som gjennomføres i 4. -10.trinn oppgir de fleste elevene i Oppdalsskolen at de trives godt. Skolene har nulltoleranse i forhold til mobbing og arbeider kontinuerlig med å skape trygt og godt psykososialt miljø. I 2017 ble lovverket om psykososialt skolemiljø revidert. Dette har ført til økt fokus på å forebygge, avdekke og håndtere mobbing.

Andel elever som får spesialundervisning i skolen i Oppdal samsvarer med sammenlignbare kommuner. Andelen lærertimer brukt til spesialundervisning ligger imidlertid under gjennomsnittstall fra kommunene i Kostragruppe 11.

Voksne og eldre med tjenestebehov

KOSTRA-tall, sosialtjeneste og hjemmetjeneste under 67 år	Oppdal			Gruppe 11 2017	Landet ex Oslo 2017
	2015	2016	2017		
Andel sosialhjelpsmottakere i alderen 20-66 år i % av innb. 20-66 år	3,8	4,6	3,7	-	4,0
Antall mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innb. 0-66 år	14	13	18	28	22
Andel hjemmetjenestemottakere med omfattende bistands-behov, 0- 66 år	25,9	-	-	19,9	19,6
Andel av alle brukere som har omfattende bistandsbehov	-	25,4	23	25,4	24,5

Oppdal kommune har i 2017 arbeidet med ulike tiltak for å sikre målsettingene om gode tjenestetilbud for voksne og eldre mennesker med tjenestebehov. Kommunen erfarer et økt press på tjenester til eldre.

Sosialhjelpsmottakere i alderen 20-66 år

Tallene viser en nedgang i andel sosialhjelpsmottakere i alderen 20-66 år i %. Noe av dette forklares med endret rapportering på utbetaling av livsopphold til flyktninger.

Antall brukere med utbetaling i 2017 er 149 stk. Av dette er 62 flyktninger utenfor EØS bosatt i Oppdal. Disse 62 har mottatt ca 58% av det som totalt er utbetalt av sosialhjelp. Det betyr at det er flest flyktninger som er langtidsmottakere av sosialhjelp. De fleste av disse har også forsørgeransvar. Antall mottakere under 30 år i 2017 er 52 stk. Antall mottakere under 25 år i 2017 er 25 stk.

Antall personer med forsørgeransvar som har mottatt økonomisk stønad i 2017 er 45. Antall familier er litt lavere da både mor og far kan ha hatt utbetaling. Av de 45 er 37 flyktninger fra utenfor EØS bosatt på Oppdal. Kostra har ikke sammenstilt tall for kommunegruppe 11.

Flyktninger

Ved utgangen av 2017 hadde kommunen 135 flyktninger innenfor 5-årsperioden, og ca 70 personer i introduksjonsprogrammet. Fokuset har vært å bidra til at bosatte flyktninger blir selvforsørget så raskt som mulig.

Det har vært ansatt frivilligkoordinator i midlertidig stilling.

Det er et nært samarbeid mellom innvandrertjenesten og videregående skole. En stor del av de som er bosatt i Oppdal blir elever der. De det er aktuelt for får forhåpentligvis lærlingeplasser i Oppdal eller et annet sted i landet.

Brukerresultat

Unge voksne

Det har i 2017 vært fokus på grunnpilarene for god livskvalitet bygger bl.a. på en trygg bolig og en meningsfull hverdag.

Boveiledertjenesten for unge med sammensatte behov er fortsatt økende i 2017. Det har vært fokus på å se tjenesten sammen med utvikling av boligsosialt arbeid samt dagaktivisering for unge som faller utenfor arbeid. Dette arbeidet videreføres i 2018.

Funksjonshemmede

Tjenestetilbudet til funksjonshemmede, herunder psykisk utviklingshemmede i Oppdal har vært preget av stabilitet siste år.

Det er i Oppdal 18 brukere under 0-66 år med særskilt omfattende tjenestetilbud. Oppdal kommune sine brukere er alle under 66 år.

KOSTRA-tall, eldreomsorg	Oppdal			Gruppe 11 2017	Landet ex Oslo 2017
	2015	2016	2017		
Antall mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innb. 67-79 år.	67	62	67	76	68
Antall mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innb. 80 år og over	421	416	388	360	321
Andel innbyggere 80 år og over i bolig med heldøgns bemanning	9,1	9,7	9,7	5,8	4,0
Andel plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år over	16,6	15,8	16,4	17,5	17,9
Andel plasser i institusjon og heldøgns bemannet bolig i % av bef. 80+	33	31	32	31	29
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon	11,9	11,5	13,5	12,3	12,6
Andel plasser i skjermet enhet for personer med demens	16,7	16,7	16,7	30,6	26,5
Andel plasser avsatt til rehabilitering/habilitering	11,7	10	10	9,3	7,7
Antall legetimer pr. uke pr. beboer i sykehjem	0,49	0,49	0,48	0,46	0,55

Eldreomsorg

Det har i 2017 vært utfordringer knyttet til mottak av utskrivningsklare pasienter fra sykehus. Dette har ført til økt press på både sykehjem og hjemmetjeneste, samt store kostnader for eldreomsorgen i sin helhet. Det ble gjort avtale om kjøp av korttidsplasser i Rennebu for å ta imot utskrivningsklare tidligere. Det utføres mye avansert medisinsk behandling på grunn av tidlig utskrivning fra sykehus. Det er ingen store endringer i Kostra tallene fra forrige år. Vi har fortsatt en stor del av helse- og omsorgstjenesten knyttet til hjemmebaserte tjenester og boliger med

heldøgns omsorg. Det har vært en bevisst satsing på hverdagsrehabilitering, livsgledetiltak for eldre samt dagtilbud for hjemmeboende demente. Dette er forebyggende tiltak som skal fremme den enkeltes mulighet til å bo hjemme så lenge som mulig.

Oppdal helsesenter ble sertifisert som Livsgledehjem i mai. Livsgledearbeidet betyr mye for opplevelse av verdighet, glede og mestring for den enkelte beboer.

Ostehøvelkutt i budsjettrammene de siste årene, kombinert med mer behandlingskrevende pasienter, flere brukere med demens og demensadferd og lav kapasitet innen heldøgns helseinstitusjoner, gir økonomiske utfordringer for helse- og omsorgstjenesten.

For å tilfredsstille økt behov for institusjonsplasser, er det inngått avtale med Rennebu kommune om kjøp av korttidsplasser ved behov.

Andel plasser i skjermet enhet for personer med demens

Tallet på antall plasser er som forventet lav i påvente av bygging av nye demensboliger. Det er disponert færre plasser til korttidsplasser enn det som i utgangspunktet er reservert til formålet. Dette skyldes stort behov for langtidsplasser, og disse går på bekostning av korttidsplasser. Det planlegges forbedring når presset på langtidsopphold avtar i forbindelse med bofellesskap for personer med demens.

KAD - kommunalt akutt døgntilbud

Tilbudet har jevn tilstrømning av pasienter. Man ser også at antall dagbehandlinger øker.

Motiverte medarbeidere

Oppdal kommune bygger sin arbeidsgiverstrategi og organisasjonskultur på hovedprinsippene verdibasert ledelse, åpenhet og etikk, lærende organisasjon, attraktive, inkluderende og helsefremmede arbeidsplasser og en god og effektiv drift

Medarbeidertilfredshet

I 2015 tok vi i bruk en nyutviklet forskningsbasert medarbeiderundersøkelse utarbeidet av Linda Lai ved BI. Det er 10 ulike faktorer som blir målt i denne undersøkelsen og maksimum score er 5. Undersøkelsen legger spesielt vekt på mestring, motivasjon, medarbeiderskap og ledelse. Score på mestringsorientert ledelse og mestringsklima vil være viktige måltall i denne undersøkelsen.

I november 2017 gjennomførte vi medarbeiderundersøkelsen for andre gang, nå med en svarprosent på 81 %. Resultatet, tabell under, viser at vi har tilfredse medarbeidere.

Faktor	Navn	Oppdal kommune	Norge	Beskrivelse
Faktor 1	Indre motivasjon	4,3	4,3	Motivasjonen for oppgavene i seg selv, det vil si om oppgavene oppleves som en drivkraft og som spennende og stimulerende. (Også kalt indre jobbmotivasjon)
Faktor 2	Mestringstro	4,4	4,3	Mestringstroen gjenspeiler hver enkelt medarbeiders tiltro til egen kompetanse og mulighet til å mestre utfordringer i jobbsammenheng.
Faktor 3	Autonomi	4,4	4,2	Medarbeidernes opplevelse av å ha mulighet til å jobbe selvstendig og gjøre egne vurderinger i jobben sin, basert på egen kompetanse, og innen en definert jobbrolle.
Faktor 4	Bruk av kompetanse	4,4	4,3	Medarbeidernes opplevelse av å få brukt egen jobbrelevante kompetanse på en god måte i sin nåværende jobb.
Faktor 5	Mestringsorientert ledelse	4,1	4,0	Ledelse som vektlegger at den enkelte medarbeider skal få utvikle seg og bli best mulig ut fra sine egne forutsetninger, slik at medarbeideren opplever mestring og yter sitt beste.
Faktor 6	Rolleklarhet	4,4	4,3	Høy rolleklarhet innebærer at forventningene til den jobben medarbeideren skal gjøre er tydelig definert og kommunisert.
Faktor 7	Relevant kompetanseutvikling	3,8	3,7	Relevant kompetanseutvikling er avgjørende for at medarbeiderne til enhver tid er best mulig rustet til å utføre sine oppgaver med høy kvalitet, og er avgjørende for kvaliteten på de tjeneste som leveres, uansett hvilken type tjeneste vi snakker om.
Faktor 8	Fleksibilitetsvilje	4,5	4,5	Medarbeiderens villighet til å være fleksibel på jobb og tilpasse sin måte å jobbe på til nye behov og krav.
Faktor 9	Mestringsklima	4,2	4,1	I et mestringsklima motiveres medarbeiderne av å lære, utvikle seg og gjøre hverandre gode, fremfor å rivalisere om å bli best.
Faktor 10	Prososial motivasjon	4,7	4,7	Motivasjon for å gjøre noe nyttig og verdifullt for andre, også kalt prososial motivasjon, er en viktig drivkraft for mange og har en rekke godt dokumenterte, positive effekter.

Etikk og varsling

Det er gjennomført to ledersamlinger der tema har vært: «Mediehåndtering og Informasjonsarbeidet i Oppdal kommune, med fokus på åpenhet, offentlighet, opplysningsplikt og ytringsfrihet.

Flere tjenester gjennomfører refleksjon som en del av veiledning og kompetanseheving i enheten.

Helse og familie har i 2016 og 2017 gjennomført felles fagdager for enheten - med fokus på verdier, etikk og kommunikasjon.

Helse og omsorgstjenesten har i tillegg egne prosedyrer for etikk i helse og omsorgstjenes-

tene som skal bidra til sikkerhet, kvalitet, likebehandling og rettsikkerhet for pasienter/brukere. Dette bidrar til tillitt til helsepersonell og omdømme.

Varslingsrutinen er en del av kommunens etiske retningslinjer, og er innlemmet i kommunens HMS-rutiner. I 2017 hadde vi en varslersak til behandling.

Kompetanse

Det er gjennomført mye godt lærings- og utviklingsarbeid i 2017.
Noe av det som er gjennomført er:

- To sykepleiere har gjennomført videreutdanning i Demensomsorg på høgskolenivå og en fagarbeider har gjennomført Demens på fagskolenivå.
- Seks medarbeidere deltar på desentralisert sykepleierutdanning.
- Flere assistenter har gjennomført og bestått fagbrev som helsefagarbeider.
- I enhet Helse og familie har tre ansatte gjennomført henholdsvis videreutdanning i ledelse, ledelse av tverrfaglige prosesser, del I samt at en har startet videreutdanning som familieterapeut.
- I enhet Plan og forvaltning er det gjennomført organisasjons-utviklingsprogram, med fokus på kommunikasjon og samhandling.
- Skolene har til enhver tid ansatte som gjennomfører videreutdanning for å møte de nye kravene til undervisningspersonale.
- En ansatt ble i løpet av 2017 ferdig med master i matematikkdidaktikk.
- Enhetsleder i kommunale barnehager har gjennomført: Nasjonal lederutdanning for styrere» ved Dronning Mauds Minne.

Lærlinger

Vi har 10 lærlinger som er fordelt på fagene; Helsefag, barne- og ungdomsarbeider og IKT. I tillegg har vi 1 lærekandidat i Barne- og ungdomsarbeiderfaget.

Rekruttering

I 2017 hadde vi 31 faste tilsettinger, med en kjønnsfordeling på 18 kvinner og 31 menn.

Konkurransedyktige betingelser

På mange fagområder konkurrerer kommunen med andre kommuner og privat sektor om den samme arbeidskraften.

- ✓ Lønnsoppgjøret 2017 var et «mellomoppgjør», men ved hovedforhandlingene i 2015 ble det enighet om at det ikke skulle gjennomføres lokale forhandlinger det året, men skyves fram til 2017. Høsten 2017 ble det gjennomført lokale forhandlinger i alle kapitlene, 3,4 og 5.
- ✓ **Kap 3:** Regulerer lønn for kommunens ledere, med kun lokale forhandlinger. Årets oppgjør fikk en gjennomsnittlig økning på 3,39 prosent.
- ✓ **Kap.4:** Regulerer de ulike stillingsgruppenes garantilønn ved 0 års lønnsansiennitet, lønnstillegg på bakgrunn av fastsatt ansiennitet, lokale forhandlingsbestemmelser og stillingskoder med hovedbenevnelse. Årets oppgjør utgjorde en gjennomsnittlig økning på 2,4 prosent.
- ✓ **Kap 5:** Regulerer lønn for ansatte i spesialiserte stillinger med høyere utdanning. Det føres kun lokale forhandlinger. Årets oppgjør utgjorde en gjennomsnittlig økning på 4,3 prosent.

Likeverd

Ett av fokusområdene for likeverd er heltidskultur. Tradisjonelt er det også i Oppdal kommune helseenhetene som har de største utfordringene.

Kvinner har hatt, og utgjør fortsatt det store flertall av deltidsansatte. Antall heltidsstillinger i 2017 var 195 og hadde en liten økning fra 181 i 2016.

Medarbeiderresultat

Gjennomsnittlig stillingsprosent i Oppdal kommune er på 68,66 %. I helseenhetene er dette 60 %. «Utvidet omsorgsforum» er etablert for å samarbeide tverrfaglig med mulighet for stillingsutvidelser framfor å lyse ut små stillinger.

Seniorpolitikk

Oppdal kommune skal legge til rette for å være en attraktiv arbeidsgiver for seniorer. Mangel på arbeidskraft vil være en av samfunnets største utfordringer de neste tiårene. En god seniorpolitikk bidrar til at flere seniorer både kan og vil fortsette lengre i arbeid.

- ✓ Kommunen hadde i 2017 totalt 56 ansatte i alderen 62 t.o.m. 70 år. Disse utgjør 10,5 prosent av 535 ansatte. Fordeling på kjønn: 47 kvinner og 9 menn.
- ✓ I 2017 var den gjennomsnittlige avgangsalder i Oppdal kommune 66 år. Fordelingen var 4 med AFP og 10 med 100 prosent alderspensjon.

Likestilling

Oppdal kommune følger arbeidsmiljølov og hovedtariffavtale for å fremme likestilling og for å hindre forskjellsbehandling.
I samarbeid med NAV er det tiltaksplasser i noen enheter for arbeidstakere som står i fare for å ramle ut av arbeidslivet. Det er ikke iverksatt tiltak eller planlagt tiltak.

Lønnsutvikling og likelønn

Menn har fortsatt litt høyere lønnsnivå enn kvinner. Arbeidsgiver har fokus på å utjevne forskjellene der det ikke har en naturlig forklaring.

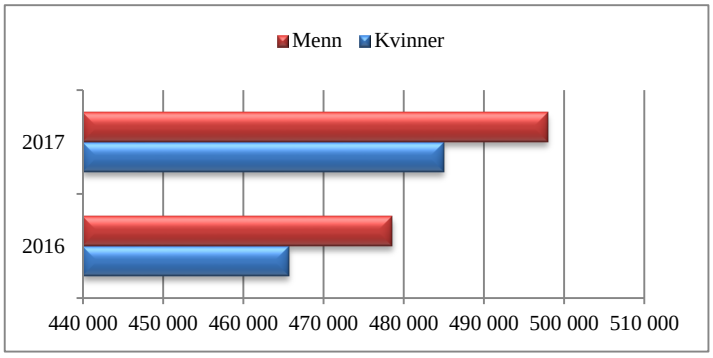

I 2017 utgjorde kvinner 81,3 prosent av ansatte i Oppdal kommune. Tallene er stabile. I 2016 var tallet 81,2 % Tabellen under viser kjønnsfordelingen pr. enhet, inkludert ledere.

Antall ansatte på ulike enheter	Kvinner 2016		Menn 2016		Kvinner 2017		Menn 2017	
	Ansatte	Årsverk	Ansatte	Årsverk	Ansatte	Årsverk	Ansatte	Årsverk
Plan og forvaltning	10	8,2	7	6,1	10	8,2	8	7,1
Stab og støtte	19	15,1	9	8,5	15	14,9	10	9,8
Pleie og omsorg*	229	145,2	13	7,6	239	158,3	17	9,8
Barneskoler/SFO	64	48,6	17	15,2	61	49,6	16	15,6
Oppdal ungdomsskole	26	23,4	20	17,2	33	29,2	19	17,5
Barnehagene	26	20,8	2	2,0	24	19,4	2	2,0
Tekniske tjenester	16	11,4	24	20,4	16	12,6	22	20,5
Helse og familie + Nav	35	29	6	5,1	37	30,7	6	5,6

*Pleie og omsorg: Oppdal helsenter og hjemmetjenesten

Arbeidsmiljø og fravær

Som IA-bedrift er Oppdal kommune forpliktet til å følge opp sykmeldte innenfor rammene som IA-avtalen legger, og sykefraværet har spesielt fokus i administrative fora. Det totale sykefraværet hadde en liten økning fra 6,8 prosent i 2016 til 6,9 prosent i 2017.

Bedre resultat enn ventet

Regnskapet for 2017 ga et netto driftsresultat på 27,6 millioner, noe som tilsvarer en netto driftsmargin på 4,46 %, og dette er bedre enn det som ble lagt til grunn i budsjettet. Tilsvarende resultat for hele landet er 3,8 %. Hovedårsakene er bedre skatteinngang enn forventet, noe mer statstilskudd enn forventning og at kraftforvaltningen ga et resultat som var betydelig bedre enn forventet.

Videreføring av god budsjettdisiplin er sentralt i forhold til å sikre et tilfredsstillende økonomisk handlingsrom i årene fremover.

Driftsregnskapet. Tall i tusen kroner.

	Regnskap 2017	Budsjett 2017	Regnskap 2016
Driftsinntekter	618 613	578 598	582 442
Driftsutgifter	587 932	568 918	-561 685
Brutto driftsresultat	**30 680**	**9 680**	**20 757**
Finansinntekter	6 901	6 170	9 172
Finansutgifter	-38 384	-38 628	-37 963
Motpost for avskrivninger	28 373	29 500	29 140
Netto driftsresultat	**27 571**	**6 722**	**21 105**
Netto avsetning til fond	16 752		-11 424
Overført investeringsregnskap	49	500	54
Regnskapsmessig mindreforbruk	**10 770**	**0**	**9 626**

Andre hovedtall:

Investeringer i anleggsmidler	61 928	30 634
Bruk av lånemidler	38 249	23 466
Omløpsmidler	219 555	199 038
Kortsiktig gjeld	68 117	64 595
Fondsmidler	118 837	103 618
Akkumulert premieavvik	26 280	26 237
Langsikt lånegjeld	371 200	364 073

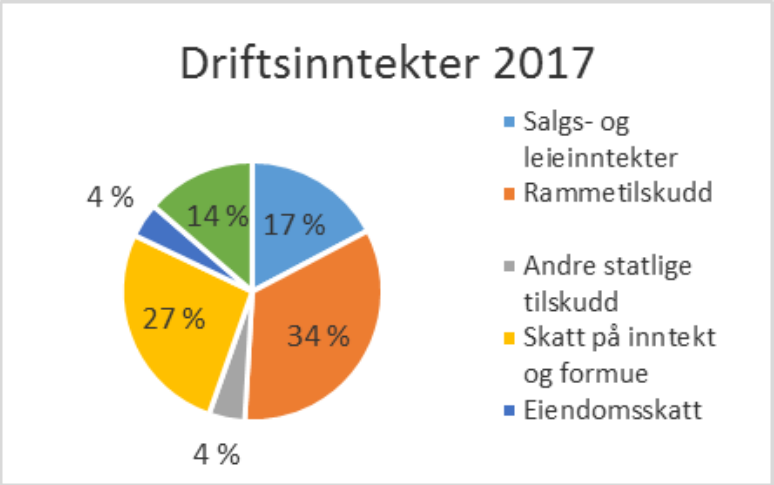

Økonomisk resultat

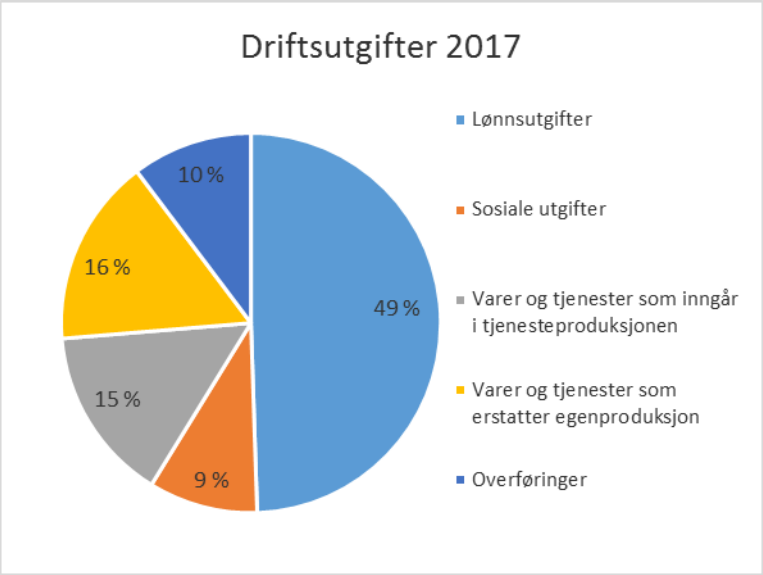

KOSTRA-finansielle nøkkeltall	Oppdal			Gruppe 11	Landet ex Oslo
	2015	2016	2017	2017	2016
Brutto driftsresultat i % av driftsinntekter	2,6	3,6	4,9	2,4	2,8
Netto driftsresultat i % av driftsinntekter	2,9	3,6	4,4	2,6	3,5
Overskudd før lån og avsetninger i % av driftsinntekter	-1,8	5,1	2,5	-2,9	-2,0
Netto finans og avdrag i % av driftsinntekter	5,0	4,9	5,0	3,9	3,4
Langsiktig lånegjeld i % av driftsinntekter	69,9	62,2	60,1	99,3	95,7
Pensjonsforpliktelser i % av driftsinntekter	117,5	115,5	112,7	125,9	114,7
Arbeidskapital ex premieavvik i % av driftsinntekter	17	18,5	20,2	15,9	20,7
Disposisjonsfond i % av driftsinntekter	8,5	9,3	9,8	6,0	8,8

Netto driftsmargin

Netto driftsmargin er det samme som netto driftsresultat i prosent av inntektene. Denne størrelsen viser hvor mye av inntektene som står igjen etter at driftsutgifter, renter og avdrag er betalt. Netto driftsmargin er den mest sentrale indikatoren for å måle om kommunen setter tæring etter næring. For å sikre forsvarlighet på langs sikt, har vi satt som målsetning at den ikke skal komme under 1,5 %.

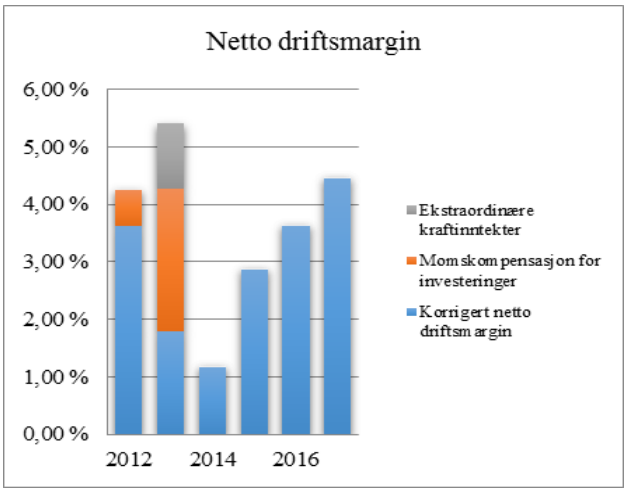

Fra 2014 av ble regnskapsreglene endret ved at investeringsmomsen ikke lenger skal føres i driftsregnskapet. Ved sammenligning mot tidligere år bør det også korrigeres for ekstraordinære inntekter.

Økonomisk resultat

Resultatet for 2017 viser en netto driftsmargin på 4,46 %. Den korrigerte netto driftsmarginen (korrigert for avsetning til bundne fond) utgjør drøyt 3,6 %, er noe sterkere enn i de 2 foregående årene.

Gjeldsgrad

Størrelsen på kommunens lånegjeld har stor betydning for den økonomiske handlefriheten. Lånene som vi allerede har tatt opp avgjør hvor mye av inntektene som er bundet opp til renter og avdrag. Kommunens langsiktige lånegjeld er økt med 7,1 millioner kroner i 2017.

Oppdal har markant lavere lånegjeld sammenlignet med andre kommuner. Forklaringen er at vi betaler lånene ned hurtigere enn maksimalgrensene, og at vi har klart å frigjøre midler fra driftsregnskapet til å dekke en del av investeringskostnadene.

Langsiktig lånegjeld (eks. pensjon)

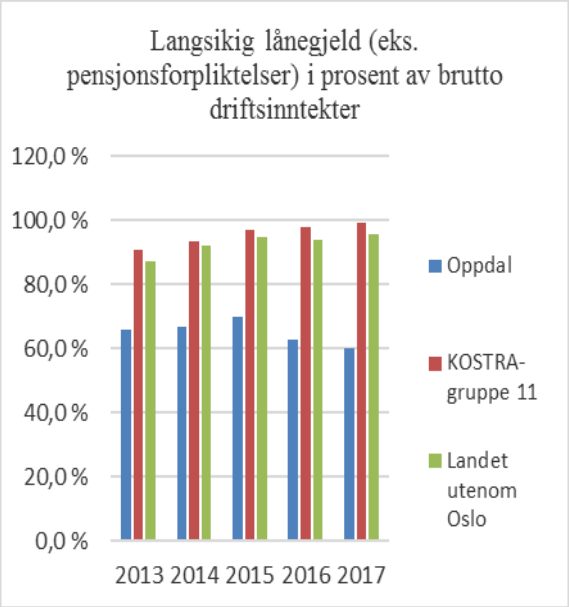

Fondsbeholdning

Den samlede fondsbeholdningen økte med 15,2 millioner kroner siden forrige årsskifte. Om lag 34 prosent av fondsmidlene er bundet opp til bestemte formål i form av øremerkede tilskudd eller pålegg om selvkostfond.

Fordeling fondsbeholdning

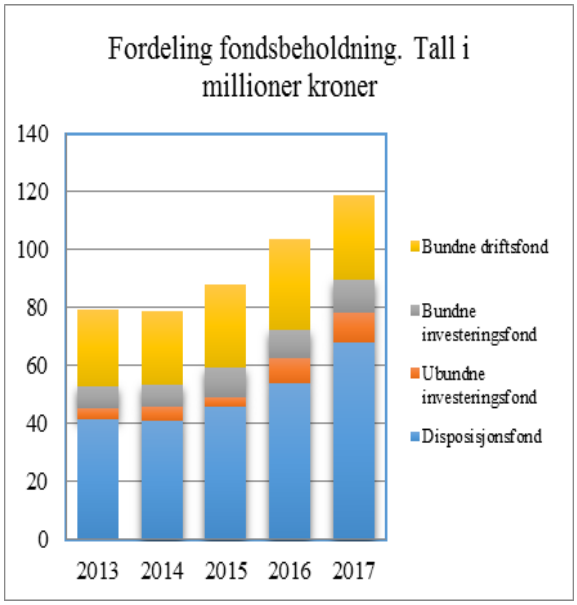

Økonomisk resultat

Investeringer

I kommuneregnskapet skilles det mellom investeringsformål og driftsformål. I 2017 hadde kommunen et større investeringsnivå enn i 2016. Det ble brukt 61,9 millioner kroner fordelt på 45 ulike prosjekter.

Investeringer

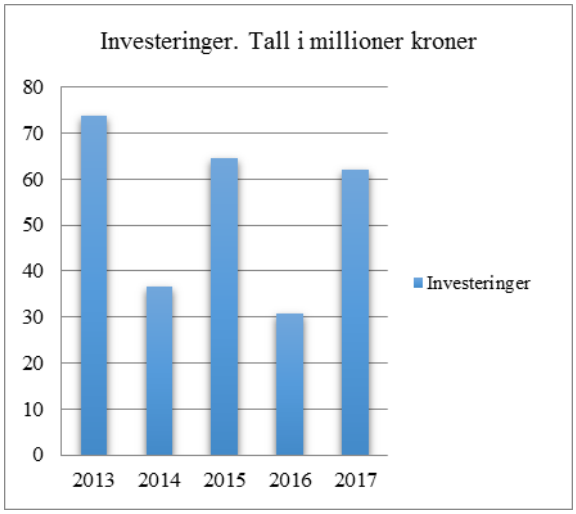

Budsjettstyring

Regnskap og budsjett for enheter og ansvarsområder. Tall i tusen kroner.

Enhetene:	Regnskap 2017	Budsjett 2017	Overskridelse 2017	Besparelse 2017	%-vis avvik 2017	Regnskap 2016
Støttetjenester	25 876	26 211		334	1,3 %	24 438
Plan og forvaltning	11 467	13 975		2 507	17,9 %	11 170
Helse og familie	25 681	26 710		1 028	3,8 %	25 613
Hjemmetjenester	73 065	72 575	490		-0,7 %	67 543
Sykehjemmet	43 983	43 156	827		-1,9 %	42 319
Aune barneskole	29 400	30 702		1 301	4,2 %	31 809
Drivdalen skole	4 528	4 660		131	2,8 %	4 494
Lønset og Midtbygda skole	8 719	9 049		329	3,6 %	7 987
Ungdomsskolen	28 194	26 998	1 196		-4,4 %	27 852
Kommunale barnehager	11 699	12 044		344	2,9 %	11 558
Tekniske tjenester	19 678	17 755	1 923		-10,8 %	18 997
NAV	7 215	6 774	441		-6,5 %	6 372
Sum for enhetene	**289 512**	**290 609**	**4 880**	**5 976**	**0,4 %**	**280 152**
Andre rammeområder:						
Helse- og oppvekstforvalt-	54 013	53 957	56		-0,1 %	51 576
Tilleggsbevilgningsreserve	888	3 238		2 349	72,6 %	955
Politisk styring og kontroll	4 449	4 272	177		-4,2 %	4 146
Opdal Kulturhus KF	12 315	12 315	0	0	0,0 %	12 001
Kirkelig sektor	4 578	4 578	0	0	0,0 %	4 480
Totalsum	**365 757**	**368 969**	**5 113**	**8 325**	**0,9**	**353 310**

For de 12 enhetene var det fem som hadde budsjettoverskridelser med til sammen 4,88 millioner kroner. Av dette ble 1,30 millioner kroner dekket over de enhetsvise disposisjonsfondene. Budsjettbesparelsene for de 7 enhetene som ikke brukte opp bevilgningene summerte seg til 5,98 millioner kroner (tabell 17 viser regnskap før korreksjoner mot de enhetsvise disposisjonsfondene).

Disse midlene ble i sin helhet avsatt til de enhetsvise disposisjonsfondene.

Administrasjon og forvaltning

Andel av netto driftsutgifter

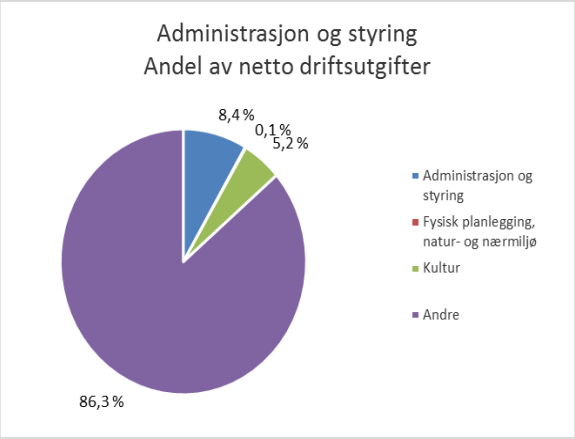

KOSTRA-indikatorene viser at Oppdal fortsatt har litt lavere administrasjonskostnader enn kommuner det er naturlig å sammenligne seg med, men litt over landet for øvrig. Kostnadene knyttet til plansaker, byggesak og oppmåling ligger på et relativt lavt nivå i forhold til sammenlignbare kommuner.
I 2017 har Oppdal lavere energikostnader enn sammenlignbare kommuner, mens Oppdal kommune har høyere energikostnader enn landet forøvrig.

KOSTRA – økonomiske måleparametere administrasjon og forvaltning	Oppdal			Gruppe 11 2017	Landet ex Oslo 2017
	2015	2016	2017		
Brutto driftsutgifter til administrasjon og styring pr innb.	4 693	4 857	5 033	5 302	4 976
Driftsutgifter til plansaksbehandling pr årsinnbygger	129	150	124	206	241
Driftsutgift byggesak pr. kvm. godkjent bruksareal	102	109	117	138	146
Driftsutgifter kart og oppmåling pr årsinnbygger	113	123	119	171	173
Kommunale energikostnader pr innbygger	947	958	979	997	805

Tekniske tjenester

Andel av netto driftsutgifter

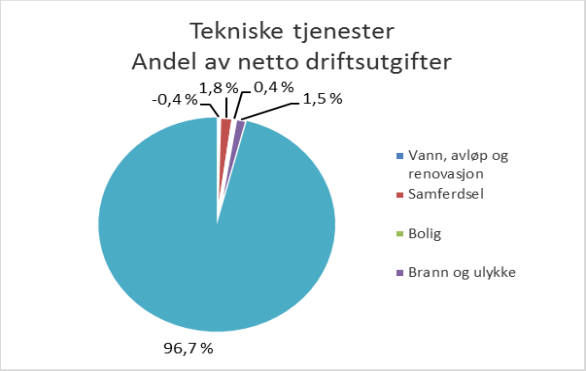

Vann- avløps- og renovasjonssektoren skal være selvfinansierende, noe som betyr at kostnadsnivået får direkte innflytelse på gebyrnivået. Gebyrnivået i Oppdal ligger markant i underkant av gjennomsnittet for områdene vann, avløp og avfall, mens det ligger noe over for septiktømming.

KOSTRA-indikatorene forteller at driftsutgiftene til Oppdal sine utleieboliger ligger godt over sammenligningsgruppen. Når det gjelder utgifter per km veg ligger Oppdal betydelig lavere enn landet men noe høyere enn de sammenlignbare kommunene.

KOSTRA - økonomiske måleparametere tekniske tjenester	Oppdal			Gruppe 11 2017	Landet ex Oslo 2017
	2015	2016	2017		
Årsgebyr for vannforsyning år t+1	2 365	2 365	2 415	2 941	3 431
Årsgebyr for avløpstjeneste år t+1	2 588	2 570	2 570	3 676	3 839
Årsgebyr for avfallstjeneste år t+1	2 342	2 553	2 620	3 192	2 712
Årsgebyr for septiktømming år t+1	1 700	1 746	1 746	1 514	1 553
Driftsutgift pr km kommunal vei og gate	103 797	112 922	109 076	103 938	146 535
Driftsutgift til gatebelysning pr lyspunkt	966	809	852	859	752
Driftsutgift pr kommunalt disponert bolig	58 608	58 333	61 421	45 883	52 910
Driftsutgift til brann- og ulykkesberedskap pr innbygger	893	891	883	829	748

Oppvekst

Andel av netto driftsutgifter

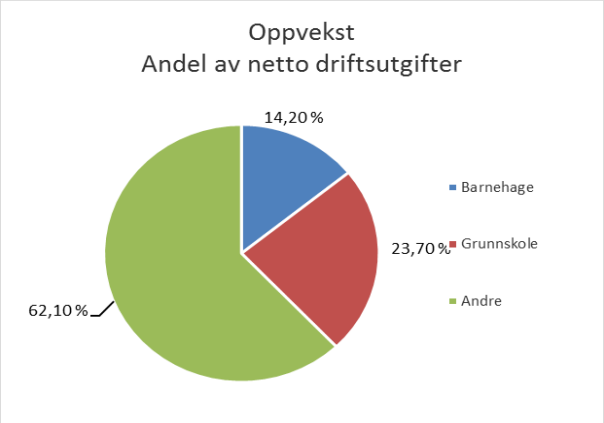

Kostnadsnivået i de kommunale barnehagene har økt noe det siste året, og målt pr oppholds-time ligger det nå omtrent på samme nivå som sammenlignbare kommuner.

Driftsutgiftene pr elev i grunnskolen ligger også litt over gjennomsnittet for landet. Lønnsutgiftene, - som utgjør rundt 75 % av driftskostnadene, - er relativt lave, mens utgifter til skolelokaler drar opp nivået. Utgifter til inventar og utstyr har falt markant siste året.

Man merker seg at Oppdal har et høyt utgiftsnivå for SFO-ordningen, men at nivået er fallende.

KOSTRA - økonomiske måleparametere oppvekst	Oppdal			Gruppe 11 2017	Landet ex Oslo 2017
	2015	2016	2017		
Driftsutgifter pr korrigert oppholdstime i barnehage	60	58	65	64	64
Utgift til lokaler og skyss pr barn i barnehage	11 873	13 450	16 839	17 164	18 177
Driftsutgift pr elev i grunnskolen, *herav*	113 672	121 293	118 697	122 045	114 091
Lønnsutgifter	85 040	89 151	90 298	99 297	91 684
Skolelokaler	18 313	19 158	19 006	17 638	17 550
Undervisningsmateriell	1 996	1 747	1 621	1 667	1 508
Inventar og utstyr	1 518	1 446	747	1 066	1 048
SFO-utgifter pr bruker	40 117	37 928	33 389	28 640	29 107

Helse og omsorg

Andel av netto driftsutgifter

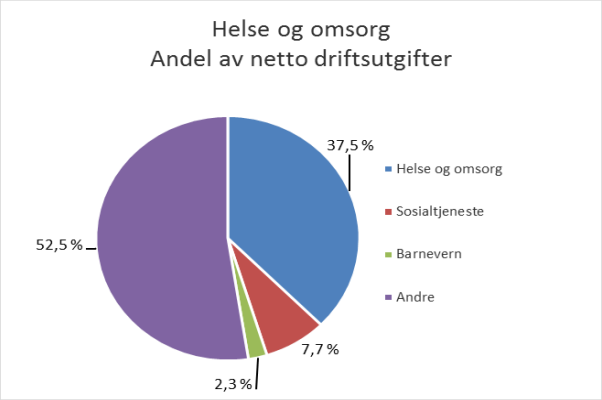

Oppdal bruker mer penger til kommunehelse enn landsgjennomsnittet. Det er spesielt kostnadene til helsestasjon og skolehelse som drar opp nivået.

Målt i forhold til antall eldre bruker ikke Oppdal spesielt mye penger til omsorgstjenester. Utgiftene pr bruker av hjemmetjenester er noe høyere enn i sammenligningsgruppen. Det er verdt å merkes seg det lave kostnadsnivået for sykehjemmet sammenlignet med de andre kommunene.

KOSTRA - økonomiske måleparametere helse- og omsorg	Oppdal			Gruppe 11 2017	Landet ex Oslo 2017
	2015	2016	2017		
Driftsutgift til kommunehelse pr innb.	3 652	3 205	3 243	2 922	2 645
Driftsutgift pr innb. 0-5 år, helsestasjon/skolehelse	13 252	12 000	15 033	12 313	10 764
Pleie og omsorg pr innb. 80 år og over, netto	306 884	312 740	338 488	394 243	403 870
Driftsutgift pr mottaker av pleie- og omsorgstjeneste	391 456	396 753	416 183	407 537	416 949
Driftsutgift pr bruker av hjemmetjenester	247 779	250 266	271 556	260 923	255 404
Driftsutgift pr plass på sykehjem	956 733	930 365	1 024 850	1 102 526	1 125 303
Utgift pr beboerdøgn på sykehjem	2 639	2 736	2 848	3 353	3 453
Driftsutgift pr sosialhjelpsmottaker	105 517	108 247	144 107	-	102 137
Nto driftsutgift pr innb. 0-17 år, barnevernstjenesten	5 422	5 920	6 329	10 867	10 283
Driftsutgift pr barn som er plassert av barnevernet	501 812	558 062	581 067	-	426 655